

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp – HE 87/2019 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle sosiaaliturva- ja vakuutuslainsäädännön muuttamiseksi EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen johdosta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle sosiaaliturva- ja vakuutuslainsäädännön muuttamiseksi EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen johdosta (HE 87/2019 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta (StVM 1/2020 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee automaattisen päätöksenteon vaatimat yleislainsäädännön muutokset viivytyksettä, jotta hallinnonalakohtaiset automaattista päätöksentekoa koskevat säädösmuutokset voidaan tehdä perustuslakivaliokunnan edellyttämällä tavalla.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

elätustukilain 38 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan elätustukilain (580/2008) 38 § seuraavasti:

38 §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Kansaneläkelaitos ra-

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

joittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

eläkesäätiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläkesäätiölain (1774/1995) 71 §:n 2 momentti ja 132 c §, sellaisena kuin niistä on 132 c § laissa 288/2000, sekä
lisätään 70 §:ään uusi 4 momentti seuraavasti:

70 §

Rekisteristä voidaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 16 §:n 3 momentin estämättä luovuttaa tietoja sähköisessä muodossa. Tieto henkilötunnuksen tunnusosasta ja ulkomailla asuvan luonnollisen henkilön kotiosoitteesta luovutetaan rekisteristä vain, jos luovutuksensaajalla on henkilötietojen suojaa koskevien säännösten mukaan oikeus tallettaa ja käyttää sellaisia henkilötietoja. Muutoin ulkomailla asuvan luonnollisen henkilön kotiosoitteen sijasta luovutetaan tieto henkilön asuinmaasta.

71 §

Eläkesäätiörekisteriin merkittävistä luonnollisista henkilöistä rekisteriin merkitään täydellinen nimi, henkilötunnus, kotikunta ja kansalaisuus. Jos henkilöllä ei ole suomalaista henkilötunnusta, merkitään rekisteriin syntymäaika. Ulkomailla asuvista luonnollisista henkilöistä kotikunnan sijasta rekisteriin merkitään kotiosoite.

132 c §

Sen estämättä, mitä 132 §:ssä säädetään, eläkesäätiöllä on oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

- 1) vakuutusyhtiölle jälleenvakuutuksen järjestämistä varten;
- 2) eläkesäätiön palveluyritykselle tai sille, joka hoitaa eläkesäätiön antamaa tehtävää toimeksiannon perusteella;
- 3) vakuutusalan lautakunnalle tai toimielimelle, joka on kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (vaihtoehtoista kuluttajariitojen ratkaisua koskeva direktiivi) annetun Euroopan parlamentin

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

ja neuvoston direktiivin 2013/11/EU 20 artiklan 2 kohdan mukaisesti ilmoitettu Euroopan komissiolle, sinne käsiteltäväksi saatetun asian hoitamista varten;

4) historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten, jos on ilmeistä, ettei tietojen antaminen loukkaa etuja, joiden suojaksi vaitiolovelvollisuus on säädetty;

5) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä Finanssi- valvonnalle; terveydentilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämistä, selvittämistä ja syytteesenpanoa varten.

Eläkesäätiö voi luovuttaa 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ainoastaan sellaisia tietoja, jotka ovat välttämättömiä mainitussa momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

eläketukilain 22 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläketukilain (1531/2016) 22 § seuraavasti:

22 §

Eläketukea koskevat menettelysäännökset ja muutoksenhaku

Kansaneläkelaitoksen toimeenpanemaan eläketukeen sovelletaan, mitä takuueläkkeestä annettussa laissa säädetään päätöksen antamisesta, viivästyskorotuksesta ja viivästysajasta, tietojen saamisesta, tietojen luovutuksesta ja salassapidosta, rekisteröidyn oikeuden rajaamisesta, tietojen käytöstä ja teknisestä käyttöyhteydestä, kuoleman jälkeen maksettujen etuuksien palauttamisesta, takaisinperinnästä ja takaisinperittävän saatavan vanhentumisesta sekä päätöksen oikaisuusta, muutoksenhakumenettelystä ja lainvoimaisen päätöksen poistamisesta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

julkisten alojen eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan julkisten alojen eläkelain (81/2016) 155 §,
muutetaan 3 §:n 1 momentti ja 153 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 1 momentti osaksi laissa 1472/2019 sekä 153 §:n 3 momentti laissa 1274/2018, sekä
lisätään lakiin uusi 153 a ja 165 a § seuraavasti:

3 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *palvelussuhteella* tämän lain piiriin kuuluvaa virka- tai työsuhdetta, perhe- ja omaishoitajan sopimussuhdetta Kevan jäsenyhteisöön, luottamustointa sekä toimeksianto- tai konsulttisopimussuhdetta tai vastaavaa muuta sovittua järjestelyä;

2) *työntekijällä* kaikkia lain soveltamisalaan kuuluvia henkilöitä;

3) *julkisella työnantajalla* Kevan jäsenyhteisöä, valtiota, evankelis-luterilaista kirkon seurakuntaa, seurakuntayhtymää, tuomiokapitulia, kirkkohallitusta sekä Kansaneläkelaitosta;

4) *työeläkelaillla* työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainittuja lakeja ja eläkesääntöjä sekä muita niihin verrattavia säädöksiä, joissa määritellään työ- tai virkasuhteeseen taikka yrittäjätoimintaan perustuva eläke;

5) *yksityisten alojen työeläkelaillla* työntekijän eläkelakia ja mainitun lain 3 §:n 1 momentissa mainittuja lakeja;

6) *työeläkkeellä* työeläkelain mukaisia eläkkeitä;

7) *yksityisten alojen työeläkelaitoksella* yksityisten alojen työeläkelain mukaisesta eläketurvasta huolehtivaa eläkelaitosta;

8) *palkattomalla ajalla* aikaa, jolta työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai erityishoitorahaa, tartuntatautilain (1227/2016) mukaista tartuntatautipäivärahaa, vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaista vuorottelukorvausta, työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa, aikuiskoulutusetuuksista annetun lain (1276/2000) mukaista aikuiskoulutustukea, työeläkelakien tai Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista kuntoutusrahaa, liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) mukaista ansionmenetyskorvausta taikka työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015), sotilastapaturman ja palvelussairaudesta korvaamisesta annetun lain (1521/2016) tai tapaturman ja palvelussairaudesta korvaamisesta kriisinhallintatehtävissä annetun lain (1522/2016) mukaista päivärahaa tai kuntoutusrahaa taikka liikennevakuutuslain (460/2016) mukaista tilapäistä ansionmenetyskorvausta;

9) *ansaitulla eläkkeellä* tässä laissa tarkoitettujen työansioden, päättyneen eläkkeelläoloajan ja 8 kohdassa tarkoitettujen palkattomien aikojen perusteella karttunutta eläkettä sekä valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) perusteella karttunutta etuutta;

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

10) *ensisijaisella etuudella* 96 ja 97 §:ssä tarkoitettua etuutta, joka maksetaan työeläkkeen määrästä riippumatta täysimääräisesti ja vähennetään tämän lain mukaisesta etuudesta;

11) *tulevalla ajalla* sen vuoden alun, jona työkyvyttömyys alkaa, sen kalenterikuukauden loppuun, jona työntekijä täyttää alimman vanhuuseläkeikänsä; jos työntekijän alinta vanhuuseläkeikää ei ole eläketapahtumahetkellä säädetty, eläkkeeseen oikeuttaa aika sen kalenterivuoden alusta, jona työntekijä on tullut työkyvyttömäksi, sen kalenterikuukauden loppuun, jona työntekijä täyttää hänen omaa ikäluokkaansa lähimmälle ikäluokalle säädetyn alimman vanhuuseläkeiän;

12) *rahamäärillä* summia, jotka vastaavat työntekijän eläkelain 96, 97 ja 100 §:ssä tarkoitettua palkkakertoimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004;

13) *edunjäntäjällä* henkilöä, jonka jälkeen suoritetaan tämän lain mukaista perhe-eläkettä;

14) *edunsaajalla* henkilöä, jolla on oikeus saada tämän lain mukaista perhe-eläkettä;

15) *EU:n sosiaaliturvan perusasetuksella* sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 883/2004 ja *EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetuksella* sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 987/2009;

16) *tietosuoja-asetuksella* luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus);

17) *EU- ja ETA-maalla* maata, jossa sovelletaan EU:n sosiaaliturvan perusasetusta tai sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1408/71;

18) *sosiaaliturvasopimuksella* Suomea sitovaa kansainvälistä, sosiaaliturvaa koskevaa sopimusta;

19) *teoreettisella eläkkeellä* laskennallista eläkettä, jota määrättäessä työeläkelakien alainen ja EU- ja ETA-maassa työskentelyaika luetaan tämän lain mukaiseksi työskentelyajaksi;

20) *alimmalla vanhuuseläkeiällä* 10 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua työntekijän syntymävuoden perusteella määräytyvää vanhuuseläkeikää.

153 §

Julkisen työnantajan velvollisuus antaa tietoja

Pyydettäessä työnantajalta työntekijän eläke- tai kuntoutusasian käsittelyä varten tarvittavia tietoja, työnantajalle saa ilmoittaa vain ne työntekijää koskevat salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä mainittujen asioiden päätöksenteossa tarvittavien tietojen yksilöimiseksi.

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

153 a §

Kevan oikeus tietojen antamiseen eläkeasian ratkaisemista varten

Kevalla on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä antaa työkyvyttömyys- ja työraueläkeasian käsittelyyn liittyviä tietoja hakijan terveydentilan selvittämiseksi tai työkyvyn arvioimiseksi lääkärille tai muulle terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitetulle ammattihenkilölle taikka terveydenhuollon toimintayksikölle, jos tietojen antaminen on välttämätöntä vireillä olevan etuusasian ratkaisemiseksi.

10 luku

Tietojen antaminen, saaminen ja salassapito

165 a §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Tietosuoja-asetuksessa tarkoitetulla rekisteröidyllä ei ole tietosuoja-asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Keva rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

kansaneläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansaneläkelain (568/2007) 86 §:n 1 momentin 7 kohta sekä 90 ja 96 §, sellaisena kuin niistä on 90 § osaksi laissa 986/2007, seuraavasti:

86 §

Tiedot etuuden ratkaisemista varten

Kansaneläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada käsiteltävänä olevan tämän lain mukaisen eläkkeen tai etuuden ratkaisemista varten välttämättömät tiedot tai sellaiset

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

välttämättömät tiedot, jotka on muuten otettava huomioon tässä laissa taikka Suomea sitovassa sosiaaliturvasopimuksessa tai sosiaaliturvaa koskevassa muussa kansainvälisessä säädöksessä säädettyjen tehtävien toimeenpanemiseksi:

7) rahalaitoksilta koskien leskeneläkkeenhakijaa tai -saajaa, jollei riittäviä tietoja ja selvityksiä muutoin saada ja on perusteltua syytä epäillä etuuden hakijan tai saajan antamien tietojen riittävyyttä tai luotettavuutta; pyyntö tietojen saamiseksi tulee esittää kirjallisena ja ennen pyynnön esittämistä hakijalle tai saajalle on annettava siitä tieto.

90 §

Tietojen luovuttaminen eräissä tapauksissa

Kansaneläkelaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa:

1) Eläketurvakeskukselle, eläke- ja vakuutuslaitokselle tai muulle eläkkeen tai korvauksen myöntäjälle tai maksajalle välttämättömät tiedot tämän lain mukaisista eläkepäätöksistä kokonaiseläketurvan arvioimiseksi;

2) Eläketurvakeskukselle ja eläkelaitoksille sekä Suomen kanssa sosiaaliturvasopimuksen tehneiden ja sosiaaliturva-asetuksen piiriin kuuluvien maiden viranomaisille ja laitoksille välttämättömiä tietoja sosiaaliturvasopimusten ja edellä mainitun asetuksen täytäntöönpanoa sekä niiden hoitamien muiden sosiaalietuuksien täytäntöönpanoa varten;

3) 61 §:ssä tarkoitetulle lääkärille tai terveydenhuollon toimintayksikölle taikka tutkimuslaitokselle tutkimuksiin lähetettävän henkilön terveydentilaa, sairautta, hoitotoimenpiteitä, ammattia, työolosuhteita ja työn laatua koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä vireillä olevassa etuusasiassa työkyvyttömyyden selvittämistä varten tehtävän tutkimuksen suorittamiseksi;

4) Maahanmuuttovirastolle välttämättömiä tietoja Kansaneläkelaitoksen toimeenpantavaksi säädetyistä etuuksista kansalaisuuslaissa (359/2003) ja ulkomaalaislaissa (301/2004) säädettyjen tehtävien hoitamista varten;

5) lääkärille tai muulle terveydenhuollon ammattihenkilölle taikka terveydenhuollon toimintayksikölle terveydentilan selvittämiseksi tai työkyvyn arvioimiseksi työkyvyttömyyseläkeasian käsittelyyn liittyvissä asiakirjoissa olevia tietoja, jos tietojen antaminen on vireillä olevan työkyvyttömyyseläkeasian ratkaisemiseksi välttämätöntä.

96 §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus), jäljempänä *tietosuojasetus*, tarkoitetulla rekisteröidyllä ei ole asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Kansaneläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

aikuiskoulutusetuuksista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan aikuiskoulutusetuuksista annetun lain (1276/2000) 29 §:n 3 momentti,
muutetaan 29 §:n 1 momentti ja
lisätään lakiin uusi 18 a § seuraavasti:

18 a §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus), jäljempänä *tietosuojasetus*, tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Työllisyysrahasto tai Kansaneläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun ne hoitavat tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

29 §

Salassapito

Rahastolla ja muutoksenhakuelimellä on oikeus saada ja luovuttaa 27 ja 28 §:ssä tarkoitetut tiedot salassapitosäännösten estämättä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

Laki

Eläketurvakeskuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään Eläketurvakeskuksesta annettuun lakiin (397/2006) uusi 2 a § seuraavasti:

2 a §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus), jäljempänä *tietosuoja-asetus*, tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole tietosuoja-asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Eläketurvakeskus rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain tai työeläkelakien mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain 43 ja 50 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007) 43 §:n 2 momentti ja 50 § seuraavasti:

43 §

Tiedot asumistuen ratkaisemista varten

Kansaneläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on myös oikeus saada pyynnöstä salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta käsiteltävänä olevan asumistuen ratkaisemista varten välttämättömät tiedot rahalaitoksilta koskien asumistuenhakijaa tai -saajaa sekä hänen avio- tai avopuolisooaan, jollei riittäviä tietoja ja selvityksiä muutoin saada ja on perusteltua syytä epäillä asumistuen hakijan tai saajan an-

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

tamien tietojen riittävyttä tai luotettavuutta. Pyyntö tietojen saamiseksi tulee esittää kirjallisena, ja ennen pyynnön esittämistä hakijalle tai saajalle on annettava siitä tieto.

50 §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Kansaneläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 .

Laki

Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain 59 ja 64 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) 59 §:n 5 momentti ja 64 § seuraavasti:

59 §

Tietojen saaminen pyynnöstä

Kansaneläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on myös oikeus sallassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada 37 §:n mukaan yhteensovitettavan kuntoutusrahan määräämistä varten välttämättömät tiedot rahalaitoksilta kuntoutusrahan hakijasta ja saajasta sekä kuolinpesästä, jossa hakija tai saaja on osakkaana, jollei riittäviä tietoja ja selvityksiä muutoin saada ja on perusteltua syytä epäillä etuuden hakijan tai saajan antamien tietojen riittävyttä tai luotettavuutta. Pyyntö tietojen saamiseksi tulee esittää kirjallisena, ja ennen pyynnön esittämistä hakijalle tai saajalle on annettava siitä tieto.

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

64 §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Kansaneläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) 23 a §:n 2 momentti, 24 §:n otsikko ja 1 momentti sekä 24 c §, sellaisina kuin ne ovat laissa 693/2002, seuraavasti:

23 a §

Tietojensaantioikeus

Kansaneläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on myös oikeus saada pyynnöstä salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta käsiteltävänä olevan asian ratkaisemista varten välttämättömät tiedot rahalaitoksilta koskien tuen hakijaa tai saajaa ja hänen 6 §:n 1 momentin perusteella määräytyvää perheenjäsentään sekä kuolinpesää, jossa joku heistä on osakkaana, jollei riittäviä tietoja ja selvityksiä muutoin saada ja on perusteltua syytä epäillä etuuden hakijan tai saajan antamien tietojen riittävyyttä tai luotettavuutta. Pyyntö tietojen saamiseksi tulee esittää kirjallisena, ja ennen pyynnön esittämistä hakijalle tai saajalle on annettava siitä tieto.

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

24 §

Tietojen luovuttaminen eräissä tapauksissa

Tuen maksamisen yhteydessä Kansaneläkelaitos lähettää kunnalle lastenhoidon tuen maksuvelvollisuuden selvittämistä varten salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta tiedot sinä kuukautena tuen piirissä olevista lapsista sekä tukeen oikeutetuista ja tukea saavista henkilöistä, yhteisöistä ja yhtymistä ja näille maksettavien tukien määrästä.

24 c §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Kansaneläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

sairausvakuutuslain mukaisen omavastuuajan korvaamisesta maatalousyrittäjille annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sairausvakuutuslain mukaisen omavastuuajan korvaamisesta maatalousyrittäjille annetun lain (118/1991) 9 a §:n 3 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 882/2015, ja *lisätään* lakiin uusi 9 b § seuraavasti:

9 b §

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus), jäljempänä *tietosuoja-asetus*, tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Maatalousyrittäjien eläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____
kuuta 20 .

Laki

sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta annetun lain 20 §:n kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltamisesta annetun lain (352/2010) 20 §.

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____
kuuta 20 .

Laki

takuueläkkeestä annetun lain 32 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan takuueläkkeestä annetun lain (703/2010) 32 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1267/2016, seuraavasti:

32 §

Takuueläkettä koskevat menettelysäännökset

Kansaneläkelaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa 14 §:n 3 momentissa tarkoitettulle lääkärille, terveydenhuollon toimintayksikölle ja tutkimuslaitokselle tutkimuksiin lähetettävän terveydentilaa, sairautta, hoitotoimenpiteitä, ammattia, työolosuhteita ja työn laatua koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

työkyvyttömyyden selvittämistä tai uudelleen arvioimista varten tehtävän tutkimuksen toteuttamiseksi.

Takuueläkkeeseen sovelletaan kansaneläkelain 63 §:ää päätöksen antamisesta, 75 §:ää takaisinperinnästä, 75 a §:ää kuoleman jälkeen maksettujen etuuksien palauttamisesta, 76 §:ää takaisinperittävän saatavan vanhentumisesta, 13 luvun säännöksiä tietojen saamisesta, luovuttamisesta ja salassapidosta sekä rekisteröidyn oikeuden rajaamisesta sekä 106 ja 107 §:ää viivästyskorotuksesta ja viivästysajasta, kuitenkin siten, että viivästysajan katsotaan alkavan vasta, kun yksi kalenterikuukausi on kulunut sen kuukauden päättymisestä, jona ilmoitus tämän lain 9 §:ssä mainitusta eläkkeestä tai korvauksesta on tullut Kansaneläkelaitokselle.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävässä annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävässä annetun lain (1522/2016) 16 § seuraavasti:

16 §

Työtapaturma- ja ammattitautilain soveltaminen

Jollei tässä laissa toisin säädetä, tämän lain mukaiseen asiaan sovelletaan, mitä työtapaturma- ja ammattitautilain IV osassa säädetään etuuksien toimeenpanosta. Lisäksi sovelletaan mitä mainitun lain IX osassa, 255 a §:ää lukuun ottamatta, säädetään tietojen antamisesta, saamisesta ja salassapidosta, tietojen maksuttomuudesta, terveydentilätiedoista maksettavista korvauksista, rahamäärien ja korvausten tarkistamisesta työeläkeindeksillä ja palkkakertoimella, rahamäärien pyöristämisestä, vakuutuslaitoksen takautumisoikeudesta, vakuutuslaitoksen oikeudesta saada takaisin maksamansa täyskustannusmaksu liikennevakuutuslaitokselta, esteellisyydestä, asiakirjojen säilyttämisestä, päätöksen koneellisesta allekirjoittamisesta sekä siirto- ja ulosmittauskiellosta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta annetun lain 16 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta annetun lain (1521/2016) 16 § seuraavasti:

16 §

Työtapaturma- ja ammattitautilain soveltaminen

Jollei tässä laissa toisin säädetä, tämän lain mukaiseen asiaan sovelletaan, mitä työtapaturma- ja ammattitautilain IV osassa säädetään etuuksien toimeenpanosta. Lisäksi sovelletaan mitä mainitun lain IX osassa, 255 a §:ää lukuun ottamatta, säädetään tietojen antamisesta, saamisesta ja sallassapidosta, tietojen maksuttomuudesta, terveydentilatiedoista maksettavista korvauksista, rahamäärien ja korvausten tarkistamisesta työeläkeindeksillä ja palkkakertoimella, rahamäärien pyöristämisestä, vakuutuslaitoksen takautumisoikeudesta, vakuutuslaitoksen oikeudesta saada takaisin maksamansa täyskustannusmaksu liikennevakuutuslaitokselta, esteellisyydestä, asiakirjojen säilyttämisestä, päätöksen koneellisesta allekirjoittamisesta sekä siirto- ja ulosmittauskiellosta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 1 a ja 26 a §, sellaisina kuin ne ovat, 1 a § laissa 1653/2015 ja 26 a § laissa 522/2018, sekä
lisätään lakiin uusi 26 f § seuraavasti:

1 a §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *EU:n sosiaaliturva-asetuksilla* sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 883/2004 ja sosiaaliturvajärjestelmien yh-

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

teensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 987/2009;

2) *kolmannella valtiolla* valtiota, johon ei sovelleta EU:n sosiaaliturva-asetuksia eikä Suomea sitovaa sosiaaliturvasopimusta, jossa on työttömyysvakuutusta koskevia määräyksiä;

3) *tietosuoja-asetuksella* luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus).

26 a §

Työttömyysvakuutusrekisteri

Työllisyysrahasto pitää sille tässä laissa säädettyjen työttömyysvakuutusmaksuja koskevien asioiden hoitoa varten työttömyysvakuutusrekisteriä.

26 f §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Tietosuoja-asetuksessa tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole tietosuoja-asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Työllisyysrahasto rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain (398/1995) 79 §:n 6 ja 8 momentti, sellaisena kuin ne ovat, 79 §:n 6 momentti laissa 525/2008 ja 8 momentti laissa 637/2000,

muutetaan 79 §:n 4, 5 ja 7 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 79 §:n 4 momentti osaksi laeissa 50/2002, 525/2008 ja 305/2015, 5 momentti laissa 50/2002 ja 7 momentti laissa 525/2008, sekä *lisätään* lakiin siitä lailla 75/1998 kumotun 81 §:n tilalle uusi 81 § seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

79 §

Salassapitovelvollisuus

Jollei luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus), jäljempänä *tietosuoja-asetus*, muuta johdu, ulkomainen vakuutusyhtiö saa 1 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä luovuttaa tietoja:

- 1) toiselle vakuutusyhtiölle jälleenvakuutuksen järjestämistä varten;
- 2) vakuutusyhtiön palveluryitykselle tai sille, joka hoitaa vakuutusyhtiön antamaa tehtävää toimeksiannon perusteella;
- 3) vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai sen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään kuuluvalla vakuutuslaitoksella tai omistusyhteisöllä korvausasian hoitoa, vakuutus sopimuksen tekemistä ja vakuutusliikkeen harjoittamisen kannalta tarpeellisten muiden tehtävien hoitamista varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettujen tietojen luovuttamista;
- 4) vakuutusalan lautakunnalle tai toimielimelle, joka on kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (vaihtoehtoista kuluttajariitojen ratkaisua koskeva direktiivi) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/11/EU 20 artiklan 2 kohdan mukaisesti ilmoitettu Euroopan komissiolle, sinne käsiteltäväksi saatetun asian hoitamista varten;
- 5) toiselle vakuutuslaitokselle tai vahingonaiheuttajalle vakuutusyhtiön takautumisoikeuden toteuttamiseksi sekä toiselle vakuutuslaitokselle sen selvittämiseksi, mikä on eri vakuutuslaitosten vastuu samasta vakuutustapahtumasta;
- 6) toiselle vakuutusyhtiölle vakuutusyhtiöön kohdistuneista rikoksista 81 §:ssä tarkoitettujen tietojen luovuttamiseksi vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseen liittyvän tärkeän edun vuoksi;
- 7) historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten, jos on ilmeistä, ettei tietojen antaminen loukkaa niitä etuja, joiden suojaksi salassapitovelvollisuus on säädetty;
- 8) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä 1 momentissa tarkoitetuille viranomaisille tai toimielimille; terveydentilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämiseksi, selvittämiseksi ja syytteeseen panoa varten;
- 9) luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle muun kuin kuluttajan viivästyneestä vakuutusmaksusaatavasta;
- 10) samaan konserniin, vakuutusyhtiölain 26 luvussa tarkoitettuun vakuutusyhtyrühmään tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yritykselle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia, ryhmävalvontaa sekä ryhmittymän riskienhallintaa varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettujen tietojen luovuttamista.

Sen lisäksi, mitä 4 momentissa säädetään, ulkomainen vakuutusyhtiö voi luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja sellaiselle yritykselle, joka kuuluu ulkomaisen vakuutusyhtiön kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovutta-

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

misesta, ei koske tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettujen tietojen luovuttamista.

Vakuutusyhtiö voi 4 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa luovuttaa vain sellaisia tietoja, jotka ovat välttämättömiä kyseessä olevien tehtävien suorittamiseksi.

81 §

Ulkomaisen vakuutusyhtiön oikeus käsitellä tietoja siihen kohdistuneista rikoksista ja rikosepäilyistä

Ulkomainen vakuutusyhtiö saa käsitellä ja rekisteröidä tiedon sen harjoittamaan vakuutustoimintaan kohdistuneista rikoksista ja niiden epäilyistä ylläpitämäänsä rekisteriin. Tietoja saa käsitellä vain siinä laajuudessa kuin se on välttämätöntä vakuutustoimintaan kohdistuvien rikosten estämiseksi ja selvittämiseksi.

Ulkomainen vakuutusyhtiö saa merkitä rekisteriin:

- 1) tiedon vahinkotapahtumasta;
- 2) tiedon vakuutusyhtiöstä, johon rikos tai epäilty rikos on kohdistunut;
- 3) tiedon tallennusajasta;
- 4) rekisteröidyn nimen, henkilötunnuksen, osoitteen ja ammatin;
- 5) tiedon tuomioistuimesta, jossa asiaa käsitellään;
- 6) tiedon siitä, kuka on ilmoittanut tallennettavan tiedon.

Ulkomainen vakuutusyhtiö ei saa tehdä merkintää rekisteriin ennen kuin epäilystä rikoksesta on ilmoitettu esitutkintaviranomaiselle taikka syyttäjälle. Merkintä rekisteriin on tehtävä viimeistään vuoden kuluessa siitä, kun ulkomainen vakuutusyhtiö on saattanut rikosprosessin vireille tai kun ulkomainen vakuutusyhtiö on saanut tiedon siitä, että joku muu on saattanut rikosprosessin vireille, taikka kun syyttäjä on päättänyt nostaa asiassa syytteen.

Tiedot on poistettava rekisteristä välittömästi sen jälkeen, kun rekisteröity on alioikeuden tuomiolla todettu syyttömäksi epäiltyyn tekoon, oikeusprosessista on luovuttu tai jos ylempi oikeusaste on vapauttanut alemman oikeusasteen tuomitseman henkilön. Ulkomainen vakuutusyhtiö voi rekisteröidä tiedot uudelleen, jos ylempi oikeusaste tuomitsee henkilön, jonka alempi oikeusaste on vapauttanut.

Tiedot on poistettava rekisteristä viimeistään viiden vuoden kuluttua siitä, kun kyseistä rikosta koskeva tieto on ensimmäisen kerran rekisteröity.

Rekisteröidylle on ilmoitettava tietojen käytöstä päätöksenteossa, jos vakuutushakemuksen epäminen taikka muu rekisteröidylle kielteinen päätös johtuu rekisterissä olevista tiedoista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annetun lain (276/2009) 16 §:n 1 momentti, 18 §:n 3 momentti ja 22 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 16 §:n 1 momentti laissa 483/2015, seuraavasti:

16 §

Tapaturmaturvan järjestäminen ja asian käsittely

Jollei tässä laissa toisin säädetä, tämän lain mukaista tapaturmaturvaa koskevaan asiaan sovelletaan, mitä työtapaturma- ja ammattitautilain IV osassa säädetään etuuksien toimeenpanosta lukuun ottamatta 114 §:n säännöstä asian alistamisesta tapaturma-asioiden muutoksenhakulautakunnan ratkaistavaksi. Lisäksi sovelletaan, mitä mainitun lain IX osassa säädetään tietojen antamisesta, saamisesta ja salassapidosta, tietojen maksuttomuudesta, terveydentilatiedoista maksettavista korvauksista, rahamäärien ja korvausten tarkistamisesta työeläkeindeksillä ja palkkaker-toimella, rahamäärien pyöristämisestä, vakuutuslaitoksen takautumisoikeudesta, vakuutuslaitoksen oikeudesta saada takaisin maksamansa täyskustannusmaksu liikennevakuutuslaitokselta, esteellisyydestä, asiakirjojen säilyttämisestä, päätöksen koneellisesta allekirjoittamisesta sekä siirto- ja ulosmittauskiellosta.

18 §

Tapaturmavakuutuskeskuksen ja vakuutuslaitoksen tehtävät

Vakuutuslaitoksen on ilmoitettava vuosittain viimeistään kuukauden kuluttua urheilulajin peli- tai kilpailukauden alkamisesta lajiliitolle 19 §:ssä säädettyä tehtävää varten lajiliittoon kuuluvan urheiluseuran ja muun urheilutoimintaa harjoittavan yhteisön tämän lain mukaisen vakuutuksen alkamisesta. Ilmoitukseen on liitettävä vakuutukseen kuuluvien urheilijoiden nimet ja henkilötunnukset. Vakuutuslaitoksen on vastaavasti tehtävä ilmoitus lajiliitolle vakuutuksen alkamisesta ja päättymisestä kesken pelikauden. Ilmoitus on tällöin tehtävä viipymättä ja viimeistään kuukauden kuluttua vakuutuksen alkamisesta tai irtisanomisesta tai vakuutuksen päättymisestä ilman irtisanomista.

22 §

Ansiotietojen ilmoittaminen ja henkilötietojen käsittely

Edellä 1 momentin nojalla saatujen tietojen käsittelyyn sovelletaan, mitä yksityisyyden suojasta työelämässä annetussa laissa (759/2004) säädetään.

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____
kuuta 20 .

Laki

vammaisetuksista annetun lain 45 ja 48 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vammaisetuksista annetun lain (570/2007) 45 §:n 2 kohta ja 48 §, sellaisena kuin niistä on 45 §:n 2 kohta laissa 1331/2011, seuraavasti:

45 §

Tietojen luovuttaminen eräissä tapauksissa

Kansaneläkelaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä antaa:

2) 20 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin tutkimuksiin lähetettävän henkilön terveydentilaa, sairautta ja hoitotoimenpiteitä koskevia tietoja mainitussa momentissa tarkoitettulle lääkärielle tai terveydenhuollon toimintayksikölle taikka tutkimuslaitokselle, jos tiedot ovat välttämättömiä tutkimuksen toteuttamiseksi.

48 §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Kansaneläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____
kuuta 20 .

Laki

yleisestä asumistuesta annetun lain 42 ja 49 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan yleisestä asumistuesta annetun lain (938/2014) 42 §:n 2 momentti ja 49 § seuraavasti:

42 §

Tiedot asumistuen ratkaisemista varten

Kansaneläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on myös oikeus saada pyynnöstä salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta käsiteltävänä olevan asumistuen ratkaisemista varten välttämättömät tiedot rahalaitoksilta koskien asumistuenhakijaa tai -saajaa sekä muita ruokakuntaan kuuluvia, jollei riittäviä tietoja ja selvityksiä muutoin saada ja on perusteltua syytä epäillä asumistuen hakijan tai saajan antamien tietojen riittävyttä tai luotettavuutta. Pyyntö tietojen saamiseksi tulee esittää kirjallisena. Ennen pyynnön esittämistä hakijalle tai saajalle on annettava siitä tieto.

49 §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus) tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Kansaneläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

lapsiläisälain 16 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lapsiläisälain (796/1992) 16 b §, sellaisena kuin se on laissa 694/2002, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

16 b §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Kansaneläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

liikennevakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liikennevakuutuslain (460/2016) 2 §, 4 §:n 2 momentti ja 32 §:n 3 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 2 § osaksi laissa 333/2018 ja 32 §:n 3 momentti laissa 960/2019, sekä *lisätään* lakiin uusi 62 a § seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *ajoneuvolla* moottoriajoneuvoa, joka on tarkoitettu kulkemaan mekaanisella voimalla maata mutta ei raiteita pitkin, sekä kytkettyä tai irrallista perävaunua;
- 2) *direktiivillä* moottoriajoneuvojen käyttöön liittyvän vastuun varalta otettavasta vakuutuksesta ja vakuuttamisvelvollisuuden voimaansaattamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/103/EY;
- 3) *vakuutusyhtiöllä* vakuutusyhtiötä tai muuta vakuutusyrittäjästä, joka on saanut toimiluvan harjoittaa direktiivissä tarkoitettua vakuutustoimintaa;
- 4) *vakuutuksenottajalla* sitä, joka on tehnyt vakuutusyhtiön kanssa vakuutussopimuksen;
- 5) *vakuutetulla* sitä, jonka hyväksi vakuutus on voimassa;
- 6) *liikennevahingolla* ajoneuvon liikenteeseen käyttämisestä aiheutunutta henkilö- tai esinevahinkoa;
- 7) *rekisterillä* liikenteen palveluista annetussa laissa (320/2017) tarkoitettua liikenneasioiden rekisteriä;

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

8) *ajoneuvon haltijalla* rekisteriin merkittyä ajoneuvon haltijaa tai, jos ajoneuvoa ei tarvitse merkitä rekisteriin, sitä henkilöä, jolle ajoneuvon hallinta on pysyvästi luovutettu;

9) *ajoneuvon pysyvällä kotipaikalla* valtiota, jossa ajoneuvossa oleva rekisterikilpi, vakuutuskilpi tai tunnistemerkki on annettu, tai jos näitä ei vaadita, sitä valtiota, jossa ajoneuvon haltijalla on pysyvä asuinpaikka, taikka jos rekisterikilpeä ei ole tai se on väärä tai laiton, sitä valtiota, jossa liikennevahinko on tapahtunut;

10) *liikennekäytöstä poistolla* ensirekisteröidyn ajoneuvon väliaikaista liikennekäytöstä poistamista ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;

11) *lopullisella poistolla* ensirekisteröidyn ajoneuvon lopullista poistamista liikennekäytöstä Suomessa ja tämän tiedon merkitsemistä rekisteriin;

12) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

13) *kolmannella maalla* muuta valtiota kuin ETA-valtiota;

14) *kansallisella toimistolla* erityisjärjestöä, joka on perustettu 25 päivänä tammikuuta 1949 annetun Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission sisämaan liikennekomitean tie liikenteen alakomitean suosituksen N:o 5 mukaisesti ja joka toimii niiden vakuutusyritysten yhteiselimenä, joilla on valtiossa toimilupa liikennevakuutusta käsittävän vakuutusliikkeen harjoittamiseen;

15) *vihreä kortti -järjestelmällä* vakuutuksenantajien kansallisten toimistojen hallinnoimaa kansainvälistä vakuutusjärjestelmää;

16) *vihreällä kortilla* kansainvälistä vakuutustodistusta, jonka vakuutusyhtiö antaa 14 kohdassa tarkoitetun suosituksen mukaisesti;

17) *korvauselimellä* direktiivin 10 artiklassa tarkoitettua korvauksen suorittamisesta vastuussa olevaa elintä;

18) *siirtoliikennevakuutuksella* ajoneuvolain (1090/2002) 66 f §:ssä tarkoitettua siirtolupaa varten annettua määräaikaista liikennevakuutusta;

19) *liikenneväylällä* yleistä ja yksityistä tietä, katuja, rakennuskaavatietä, moottorikelkkailureittiä, toria sekä muuta liikenteelle tarkoitettua tai yleisesti liikenteeseen käytettyä aluetta;

20) *tietosuojasetuksella* luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus).

4 §

Liikennevakuutuskeskus

Mitä jäljempänä 9, 11, 12, 14, 15, 20, 24, 25, 33—39, 49—52, 55—62, 62 a, 63, 64—68, 73, 79—85 ja 95 §:ssä säädetään vakuutusyhtiöstä, sovelletaan myös Liikennevakuutuskeskukseen.

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

32 §

Korvausvastuu liikennevahingosta

Mitä jäljempänä 33—39, 49—62, 62 a, 63, 64—68, 73 ja 79—83 §:ssä, 84 §:n 1 momentissa ja 85 §:ssä säädetään vakuutusyhtiöstä, sovelletaan myös Valtiokonttoriin.

62 a §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Tietosuoja-asetuksessa tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole tietosuoja-asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että vakuutusyhtiö rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

Liikennevakuutuskeskuksesta annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Liikennevakuutuskeskuksesta annetun lain (461/2016) 18 § seuraavasti:

18 §

Salassapitovelvollisuus ja oikeus tietojen luovuttamiseen

Liikennevakuutuskeskuksen palveluksessa tai asiantuntijana toimeksiannon perusteella toimivan henkilön salassapitovelvollisuuteen, salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen luovuttamiseen ja salassapitovelvollisuuden rikkomiseen sekä rikoksia ja rikosepäilyjä koskevan tiedon käsittelyyn sovelletaan, mitä vakuutusyhtiölain 30 luvun 1, 3, 3 a ja 4 §:ssä säädetään vakuutusyhtiöistä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 140 § ja 144 §:n 5 momentti,
muutetaan 2 §:n 1 momentti ja 144 §:n 4 momentti, sellaisena kuin niistä on 2 §:n 1 momentti
osaksi laeissa 990/2008, 632/2009, 357/2010 ja 75/2016, sekä
lisätään lakiin uusi 138 a ja 146 a § seuraavasti:

2 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *eläkelaitoksella* Maatalousyrittäjien eläkelaitosta sekä työntekijän eläkelain (395/2006) 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua eläkelaitosta silloin, kun ne käsittelevät tämän lain mukaista eläkeasiaa;
- 2) *alimmalla vanhuuseläkeiällä* 31 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua maatalousyrittäjän syntymävuoden perusteella määräytyvää vanhuuseläkeikää;
- 3) *työeläkelaiilla* työntekijän eläkelain 3 §:ssä tarkoitettuja lakeja;
- 4) *työeläkkeellä* työeläkelakien mukaista eläkettä;
- 5) *työtulolla* maatalousyrittäjälle 14 §:n ja apurahansaajalle 21 a §:n mukaisesti vahvistettua vuotuista työtuloa;
- 6) *kokonaistyötulolla* 73 §:ssä tarkoitettua eläkkeen perusteena olevaa työtuloa, jossa on otettu huomioon työeläkevakuutusmaksun maksamatta jättäminen;
- 7) *työansioilla* tässä laissa ja yrittäjän eläkelaisa (1272/2006) tarkoitettuja kokonaistyötuloja sekä muiden työeläkelakien mukaisia työansioita;
- 8) *palkattomalla ajalla* työntekijän eläkelain 2 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua aikaa;
- 9) *ansaitulla eläkkeellä* tässä laissa tarkoitettua kokonaistyötulon, päättyneen eläkkeelläoloajan ja 8 kohdassa tarkoitettujen palkattomien aikojen perusteella karttunutta eläkettä sekä valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) perusteella karttunutta etuutta;
- 10) *ensisijaisella etuudella* työntekijän eläkelain 92 ja 93 §:ssä tarkoitettua etuutta, joka maksetaan työeläkkeen määrästä riippumatta täysimääräisesti ja vähennetään tämän lain mukaisesta etuudesta;
- 11) *EU:n sosiaaliturvan perusasetuksella* sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 883/2004;
- 12) *tietosuoja-asetuksella* luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus);
- 13) *EU- ja ETA-maalla* maata, jossa sovelletaan EU:n sosiaaliturvan perusasetusta tai sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1408/71;

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

14) *sosiaaliturvasopimuksella* Suomea sitovaa kansainvälistä, sosiaaliturvaa koskevaa sopimusta; ja

15) *teoreettisella eläkkeellä* laskennallista eläkettä, jota määrättäessä työeläkelakien alainen ja EU- ja ETA-maan työskentelyaika luetaan tämän lain mukaiseksi työskentelyajaksi.

13 luku

Tietojen antaminen, saaminen ja salassapito

138 a §

Eläkelaitoksen oikeus tietojen antamiseen eläkeasian ratkaisemista varten

Eläkelaitoksella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä antaa työkyvyttömyys- ja työuraeläkeasian käsittelyyn liittyviä tietoja hakijan terveydentilan selvittämiseksi tai työkyvyn arvioimiseksi lääkärille tai muulle terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitetulle ammattihenkilölle taikka terveydenhuollon toimintayksikölle, jos tietojen antaminen on välttämätöntä vireillä olevan etuusasian ratkaisemiseksi.

144 §

Maatalousyrittäjien työterveyshuollon tilakäyntirekisteri

Eläkelaitoksella on oikeus kerätä ja tallettaa 1 ja 2 momentissa tarkoitetut tiedot tilakäyntirekisteriin 115 §:ssä säädettyjen tehtävien hoitamista varten. Tilakäyntirekisterin rekisterinpitäjänä toimii eläkelaitos. Tietojen luovuttamista varten työterveyshuollon palvelujen tuottajille voidaan avata tekninen käyttöyhteys eläkelaitoksessa olevaan tilakäyntirekisteriin. Tilakäyntirekisteriin talletetut tiedot on hävitettävä kymmenen vuoden kuluessa siitä, kun tilakäynti on toteutettu.

146 a §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Tietosuoja-asetuksessa tarkoitetulla rekisteröidyllä ei ole tietosuoja-asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että eläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

maatalousyrittäjän työtaturma- ja ammattitautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maatalousyrittäjän työtaturma- ja ammattitautilain (873/2015) 77 §:n 2 momentti,
muutetaan 4 §:n 1 momentti, 157 §:n 2 momentti, 158 ja 162 § sekä 180 §:n 2 momentti, sel-
laisina kuin niistä ovat 4 §:n 1 momentti osaksi laissa 94/2016 ja 180 §:n 2 momentti osaksi laissa
1651/2015, sekä

lisätään lakiin uusi 174 a § seuraavasti:

4 §

Muut määritelmät ja viittaussäännökset

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *vahingolla* 11 §:ssä tarkoitetun vahinkotapahtuman seurausta;
 - 2) *pakollisella vakuutuksella* 5 §:n 1 ja 2 momentin mukaan vahvistettua tai jatkettua tämän lain mukaista vakuutusta;
 - 3) *vahingoittuneella* henkilöä, jolle on sattunut 11 §:ssä tarkoitettu vahinkotapahtuma;
 - 4) *EU:n sosiaaliturva-asetuksilla* sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 883/2004 ja sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 987/2009;
 - 5) *tietosuoja-asetuksella* luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus);
 - 6) *kolmannella valtiolla* valtiota, johon ei sovelleta EU:n sosiaaliturva-asetuksia eikä Suomea sitovaa sosiaaliturvasopimusta, jossa on työtaturmia ja ammattitauteja koskevia määräyksiä;
 - 7) *vanhuuseläkkeellä* työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainittujen lakien mukaista vanhuuseläkettä, työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua aikaisemman lainsäädännön mukaista vanhuuseläkettä, kansaneläkelain (568/2007) mukaista vanhuuseläkettä sekä niitä vastaavaa ulkomailta maksettavaa eläkettä;
 - 8) *työkyvyttömyyseläkkeellä* työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen lakien mukaista toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä ja työuraeläkettä, kansaneläkelaisissa tarkoitettua toistaiseksi myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä, työntekijän eläkelain voimaanpanolain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuun aikaisempaan lainsäädäntöön perustuvaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä, kansaneläkelain voimaanpanosta annetun lain (569/2007) 1 §:n 3 momentissa tarkoitettuun aikaisempaan lainsäädäntöön perustuvaa työkyvyttömyyseläkettä ja niitä vastaavaa ulkomailta maksettavaa eläkettä, sekä työntekijän eläkelain voimaanpanolain 24 §:n 2 momentissa tarkoitettua luopumistukea, joka otetaan huomioon työntekijän eläkelain 92 §:n 2 momentissa tarkoitettuna eläkkeenä.
-

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

157 §

Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaitoksen ja muutoksenhakuelimen oikeus saada tietoja

Pyydetessä työnantajalta korvausasian käsittelyä varten tarvittavia tietoja työnantajalle saa ilmoittaa vain ne vahingoittunutta koskevat salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä työnantajalta pyydettyjen tietojen yksilöimiseksi.

158 §

Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaitoksen oikeus antaa tietoja

Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä julkisuuslaissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa tämän lain toimeenpanoon perustuvia tietoja seuraavasti:

1) asianomaiselle viranomaiselle ja toimielimelle ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä Suomea sitovan sosiaaliturvasopimuksen taikka sosiaaliturvaa koskevan kansainvälisen säädöksen mukaisten tehtävien toimeenpanossa;

2) ministeriölle, Verohallinnolle ja lakisääteistä sosiaalivakuutusjärjestelmää hoitavalle laitokselle tai yhteisölle, jonka hoidettavaksi kuuluvaan sosiaaliturvaetuuteen tämän lain mukainen korvaus vaikuttaa, tämän lain mukaista korvausta saaneen henkilön henkilötunnus ja muut yksilöintitiedot, tiedot maksetuista korvauksista, tiedot työnantajasta ja muut näihin rinnastettavat tiedot, jotka ovat välttämättömiä sosiaaliturvaan kohdistuvien rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi suoritettavaa henkilötietojen yhdistämistä ja muuta kertaluonteista valvontatoimintaa varten, sekä poliisi- ja syyttäjäviranomaiselle edellä mainitut tiedot, jotka ovat välttämättömiä rikosten selvittämistä ja syytteenpanoa varten;

3) toiselle lakisääteistä vakuustustoimintaa harjoittavalle vakuutuslaitokselle, Liikennevakuutuskeskukselle ja Potilasvakuutuskeskukselle välttämättömät tiedot sen selvittämiseksi, mikä on näiden vastuu samasta vahingosta;

4) toiselle vakuutuslaitokselle ja vahingonaiheuttajalle tiedot, jotka ovat välttämättömiä vakuutuslaitoksen takautumisoikeuden toteuttamiseksi;

5) luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle vakuutuksenottajaan ja vakuuttamisvelvolliseen tämän lain perusteella kohdistuvasta ulosottokelpoisesta saatavastaan;

6) tämän lain 157 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulle terveydenhuollon toimintayksikölle ja itsenäiselle ammatinharjoittajalle vahingoittunutta koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä maksusitoumuksen antamiseksi tai maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaitoksen pyytäessä asiantuntijalausuntoa korvausasian ratkaisemiseksi;

7) Tilastokeskukselle tämän lain mukaista korvausta saaneen henkilötunnus, vahinkotapahtuman sattumisaikaa ja -paikkaa, sattumisolosuhteita, syitä ja seurauksia sekä siitä aiheutuneen työkyvyttömyyden kestoja koskevat tiedot samoin kuin muut 75 §:ssä tarkoitettuun ilmoitukseen perustuvat tiedot, jotka ovat välttämättömiä Tilastokeskuksen toimialaan kuuluvien, yhteiskuntaoloja ja niiden kehitystä kuvaavien tilastojen laadintaa varten;

8) Työterveyslaitokselle työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta annetun lain (159/1978) 2 a §:n 2 momentissa tarkoitettut tiedot työperäisten sairauksien rekisteröintiä varten;

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

9) Eläketurvakeskukselle tiedot maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaitoksen myöntämistä, työeläkkeeseen vaikuttavista korvauksista.

162 §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Tietosuoja-asetuksessa tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole tietosuoja-asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että vakuutuslaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

174 a §

Päätöksen koneellinen allekirjoittaminen

Maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslaitoksen tämän lain perusteella antama päätös voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

180 §

Siirtymäsäännökset

Edellä 1 momentista poiketen:

1) maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain mukaista tapaturmaeläkettä ja haittarahaa ei voida enää tämän lain tultua voimaan vaihtaa niiden pääoma-arvoa vastaavaksi pääomaksi;

2) ennen tämän lain voimaantuloa ilmenneeseen ammattitautiin, jota koskeva korvausasia on tullut vireille lain tultua voimaan, sovelletaan 29 §:n 3 momentin 3 kohtaa;

3) IV ja VII osaa sekä 112 ja 113 §:ää sovelletaan myös ennen tämän lain voimaantuloa sattuneisiin vahinkotapahtumiin; edellä 112 §:n nojalla korvauksesta voidaan vähentää myös maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain mukaiset pakolliset vakuutusmaksut korotuksineen ja viivästyskorkoineen; mainitun pykälän 4 momenttia sovelletaan myös maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuslain 21 §:ssä tarkoitettujen vapaaehtoisten vakuutusten perusteella maksettavaan korvaukseen ja vakuutusmaksuihin viivästyskorkoineen;

4) 38 §:ää sovelletaan myös 1 päivänä tammikuuta 2005 alkaen sattuneisiin vahinkotapahtumiin;

5) 26 luvun säännöksiä sekä 174 ja 174 a §:ää sovelletaan myös ennen 1 päivää tammikuuta 2016 sattuneisiin työtapaturmiin ja ammattitauteihin.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____
kuuta 20__ .

Laki

merimieseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan merimieseläkelain (1290/2006) 217 §,
muutetaan 2 §:n 1 momentti ja 219 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 2 §:n 1 momentti
laeissa 78/2016 ja 1471/2019, sekä
lisätään lakiin uusi 219 a ja 221 a § seuraavasti:

2 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *työntekijällä* merityösopimuslain (756/2011) mukaisessa työsuhteessa olevaa merenkulkijaa;
- 2) *työsuhteella* merityösopimuslain 1 luvun 1 §:n mukaiseen työsuhteeseen perustuvaa työsuhdetta tai sitä vastaavaa työsuhdetta ulkomaisessa aluksessa;
- 3) *päällystöllä* kansi- ja konepäällystää sekä *miehistöllä* kansi- ja konemiehistöä, taloushenkilökuntaa ja muuta laivahenkilökuntaa;
- 4) *eläkekassalla* 1 §:n 3 momentissa mainittua Merimieseläkekassaa;
- 5) *työeläkkeellä* 3 §:ssä tarkoitettujen lakien mukaista eläkettä;
- 6) *palkattomalla ajalla* aikaa, jolta työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa, sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai erityishoitorahaa, tartuntatautilain (1227/2016) mukaista tartuntatautipäivärahaa, vuorotelluvapaalain (1305/2002) mukaista vuorottelukorvausta, työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa, aikuiskoulutusetuuksista annetun lain (1276/2000) mukaista aikuiskoulutustukea, työeläkelakien tai Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista kuntoutusrahaa, liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) mukaista ansionmenetykskorvausta taikka työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015), sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta annetun lain (1521/2016) tai tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävissä annetun lain (1522/2016) mukaista päivärahaa tai kuntoutusrahaa taikka liikennevakuutuslain (460/2016) mukaista tilapäistä ansionmenetykskorvausta;
- 7) *ansaitulla eläkkeellä* tässä laissa tarkoitettujen työansioiden, päättyneen eläkkeelläoloajan ja 6 kohdassa tarkoitettujen palkattomien aikojen perusteella karttunutta eläkettä sekä valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) perusteella karttunutta etuutta;
- 8) *ensisijaisella etuudella* 97 ja 98 §:ssä tarkoitettua etuutta, joka maksetaan työeläkkeen määrästä riippumatta täysimääräisesti ja vähennetään tämän lain mukaisesta etuudesta;
- 9) *EU:n sosiaaliturvan perusasetuksella* sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 883/2004 ja *EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetuksella* sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

(EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 987/2009;

10) *tietosuoja-asetuksella* luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus);

11) *EU- ja ETA-maalla* maata, jossa sovelletaan EU:n sosiaaliturvan perusasetusta tai sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1408/71;

12) *sosiaaliturvasopimuksella* Suomea sitovaa kansainvälistä, sosiaaliturvaa koskevaa sopimusta;

13) *teoreettisella eläkkeellä* laskennallista eläkettä, jota määrättäessä työeläkelakien alainen ja EU- ja ETA-maan työskentelyaika luetaan tämän lain mukaiseksi työskentelyajaksi;

14) *alimmalla vanhuuseläkeiällä* 8 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua työntekijän syntymävuoden perusteella määräytyvää vanhuuseläkeikää.

20 luku

Tietojen antaminen, saaminen ja salassapito

219 §

Työnantajan velvollisuus antaa tietoja

Pyydettyessä työnantajalta työntekijän eläke- tai kuntoutusasian käsittelyä varten tarvittavia tietoja, työnantajalle saa ilmoittaa vain ne työntekijää koskevat salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä työnantajalta pyydettyjen tietojen yksilöimiseksi.

219 a §

Eläkekassan oikeus tietojen antamiseen eläkeasian ratkaisemista varten

Eläkekassalla on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä antaa työkyvyttömyys- ja työuraeläkeasian käsittelyyn liittyviä tietoja hakijan terveydentilan selvittämiseksi ja työkyvyn arvioimiseksi lääkärille tai muulle terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettulle ammattihenkilölle taikka terveydenhuollon toimintayksikölle, jos tietojen antaminen on välttämätöntä vireillä olevan etuusasian ratkaisemiseksi.

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

221 a §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Tietosuoja-asetuksessa tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole tietosuoja-asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että eläkekassa tai muu toimivaltainen eläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan sairausvakuutuslain (1224/2004) 15 luvun 1 §:n 1 momentti sekä 19 luvun 5 §:n 2 momentti ja 11 §, sellaisena kuin niistä on 15 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 885/2005, seuraavasti:

15 luku

Toimeenpanoa koskevat säännökset

1 §

Sairausvakuutuskortti

Kansaneläkelaitos antaa tämän lain mukaan vakuutetulle henkilölle sairausvakuutuskortin. Korttiin merkitään vakuutetun suku- ja etunimet sekä henkilötunnus. Jos vakuutettu on 16 luvussa tarkoitetun työpaikkakassan jäsen, siitä tehdään merkintä sairausvakuutuskorttiin. Sairausvakuutuskorttiin voidaan merkitä myös tieto siitä, onko vakuutetulla oikeus tämän lain 5 luvussa tarkoitettuihin erityiskorvattaviin lääkkeisiin, rajoitetusti peruskorvattaviin lääkkeisiin ja kliinisiin ravintovalmisteisiin, tieto sairausvakuutuksen voimassaoloajasta ja tieto siitä, ettei vakuutettu ole oikeutettu korvaukseen 19 luvun 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla suorakorvausmenettelyllä. Sairausvakuutuskorttiin voidaan merkitä lisäksi sairausvakuutuksen toimeenpanossa välttämättömiä tietoja.

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

19 luku

Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset

5 §

Tietojen luovuttaminen eräissä tapauksissa

Kansaneläkelaitoksella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa 15 luvun 13 §:ssä tarkoitettuihin tutkimuksiin lähetettävän vakuutetun terveydentilaa, sairautta, hoitotoimenpiteitä, ammattia, työolosuhteita ja työn laatua koskevia tietoja 15 luvun 13 §:ssä tarkoitettulle lääkärille tai terveydenhuollon toimintayksikölle taikka tutkimuslaitokselle, jos tiedot ovat välttämättömiä vireillä olevassa etuusasiassa terveydentilan selvittämistä ja työkyvyn arvioimista varten.

11 §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus), jäljempänä *tietosuojasetus*, tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole tietosuojasetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Kansaneläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

sotilasavustuslain 22 e §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sotilasavustuslain (781/1993) 22 e §, sellaisena kuin se on laissa 690/2002, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

22 e §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Kansaneläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

sotilasvammalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään sotilasvammalakiin (404/1948) siitä lailla 536/2001 kumotun 44 §:n tilalle uusi 44 § seuraavasti:

44 §

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Valtiokonttori rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

työntekijän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan työntekijän eläkelain (395/2006) 145 ja 193 §,
muutetaan 2 §:n 1 momentti, 195 § ja 203 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 2 §:n
1 momentti laeissa 69/2016 ja 1468/2019, sekä
lisätään lakiin uusi 195 a ja 210 a § seuraavasti:

2 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *eläkelaitoksella* 1 §:n 3 momentin mukaista työeläkevakuutusyhtiötä, eläkekassaa tai eläkesäätiötä;
- 2) *työsuhteella* työsopimuslain (55/2001) 1 luvun 1 §:n mukaiseen työsopimukseen perustuva työsuhde;
- 3) *työeläkkeellä* 3 §:ssä tarkoitettujen lakien mukaista eläkettä;
- 4) *palkattomalla ajalla* aikaa, jolta työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa tai sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai erityishoitorahaa, tartuntatautilain (1227/2016) mukaista tartuntatautipäivärahaa, vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaista vuorottelukorvausta, työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa, aikuiskoulutusetuuksista annetun lain (1276/2000) mukaista aikuiskoulutustukea, työeläkelakien tai Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista kuntoutusrahaa, liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) mukaista ansionmenetykskorvausta taikka työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015), sotilastapaturman ja palvelussairaudesta annetun lain (1521/2016) tai tapaturman ja palvelussairaudesta kriisinhallintatehtävissä annetun lain (1522/2016) mukaista päivärahaa tai kuntoutusrahaa taikka liikennevakuutuslain (460/2016) mukaista tilapäistä ansionmenetykskorvausta;
- 5) *ansaitulla eläkkeellä* tässä laissa tarkoitettujen työansioiden, päättyneen eläkkeelläoloajan ja 4 kohdassa tarkoitettujen palkattomien aikojen perusteella karttunutta eläkettä sekä valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) perusteella karttunutta etuutta;
- 6) *ensisijaisella etuudella* 92 ja 93 §:ssä tarkoitettua etuutta, joka maksetaan työeläkkeen määrästä riippumatta täysimääräisesti ja vähennetään tämän lain mukaisesta etuudesta;
- 7) *EU:n sosiaaliturvan perusasetuksella* sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 883/2004 ja *EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetuksella* sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 987/2009;
- 8) *EU- ja ETA-maalla* maata, jossa sovelletaan EU:n sosiaaliturvan perusasetusta tai sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäi-

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

siin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1408/71;

9) *tietosuojaa-asetuksella* luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojaa-asetus);

10) *kolmannella valtiolla* muuta kuin EU- tai ETA-maata, Sveitsiä tai valtiota, jonka kanssa Suomi on solminut kahdenvälisen sosiaaliturvasopimuksen;

11) *sosiaaliturvasopimuksella* Suomea sitovaa kansainvälistä, sosiaaliturvaa koskevaa sopimusta;

12) *teoreettisella eläkkeellä* laskennallista eläkettä, jota määrättäessä työeläkelakien alainen ja EU- ja ETA-maassa työskentelyaika luetaan tämän lain mukaiseksi työskentelyajaksi;

13) *alimmalla vanhuuseläkeikäällä* 11 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua työntekijän syntymävuoden perusteella määräytyvää vanhuuseläkeikää.

14 luku

Tietojen antaminen, saaminen ja salassapito

195 §

Työnantajan velvollisuus antaa tietoja

Jos käsiteltävänä olevan vakuuttamis-, eläke- tai kuntoutusasian ratkaisemiseksi tai muuten tämän lain tai Eläketurvakeskuksesta annetun lain mukaisten tehtävien toimeenpanossa tarvitaan tietoja työntekijän työskentelystä ja työolosuhteista tai muista vastaavista seikoista, työnantaja on velvollinen antamaan tiedot eläkelaitokselle, Eläketurvakeskukselle ja tämän lain mukaiselle muutoksenhakuelimelle.

Pyydettyessä työnantajalta työntekijän eläke- tai kuntoutusasian käsittelyä varten tarvittavia tietoja, työnantajalle saa ilmoittaa vain ne työntekijää koskevat salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä työnantajalta pyydettyjen tietojen yksilöimiseksi.

195 a §

Eläkelaitoksen oikeus tietojen antamiseen eläkeasian ratkaisemista varten

Eläkelaitoksella on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä antaa työkyvyttömyys- ja työuraeläkeasian käsittelyyn liittyviä tietoja hakijan terveydentilan selvittämiseksi tai työkyvyn arvioimiseksi lääkärille tai muulle terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitettulle ammattihenkilölle taikka terveydenhuollon toimintayksikölle, jos tietojen antaminen on välttämätöntä vireillä olevan etuusasian ratkaisemiseksi.

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

203 §

Tietojen antaminen vakuutusyrittäjäryhmän sisällä

Jollei tietosuoja-asetuksesta muuta johdu, työeläkevakuutusyhtiö voi salassapitosäännösten estämättä luovuttaa 1 momentissa tarkoitettulle toiselle yritykselle asiakaspalvelua, asiakassuhteen hoitoa ja muuta asiakashallintaa varten tarpeelliset tiedot. Tällaisia ovat tiedot työnantajan tai yrittäjän nimestä, henkilö-, yritys- ja yhteisötunnuksesta sekä asiakastunnuksesta, tiedot yhteydenpitoa varten, tiedot yrityksen omistussuhteista ja vakuutusjärjestelystä, palkkasummasta sekä näihin tietoihin rinnastettavat, asiakashallintaan liittyvät tiedot.

210 a §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Tietosuoja-asetuksessa tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole tietosuoja-asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että eläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

työtapaturma- ja ammattitautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015) 115 §:n 2 momentti,
muutetaan 2 §:n 1 momentti, 250 §, 252 §:n 2 momentti, 255 §:n 1 ja 4 momentti, 257 §:n 4 momentti ja 286 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 2 §:n 1 momentti osaksi laissa 93/2016, sekä

lisätään lakiin uusi 255 a ja 275 a § seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *työntekijällä* henkilöä, johon 8 ja 9 §:n mukaan sovelletaan tätä lakia;

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

- 2) *yrittäjällä* henkilöä, johon 188—190 §:n mukaan sovelletaan tätä lakia;
- 3) *vahingolla* 15 §:ssä tarkoitetun vahinkotapahtuman seurausta;
- 4) *vakuuttamattomalla työllä* työtä, jota tekevää työntekijää työnantaja ei ole vastoin 3 §:n 1 momenttia vakuuttanut, ja työtä, jota tekevää työntekijää työnantaja ei ole 3 §:n 2 momentin nojalla velvollinen vakuuttamaan;
- 5) *pakollisella vakuutuksella* 3 §:n mukaista vakuutusta;
- 6) *vahingoittuneella* henkilöä, jolle on sattunut 15 §:ssä tarkoitettu vahinkotapahtuma;
- 7) *EU:n sosiaaliturva-asetuksilla* sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 833/2004 ja sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 987/2009;
- 8) *tietosuoja-asetuksella* luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus);
- 9) *kolmannella valtiolla* valtiota, johon ei sovelleta EU:n sosiaaliturva-asetuksia eikä Suomea sitovaa sosiaaliturvasopimusta, jossa on työtapaturmia ja ammattitauteja koskevia määräyksiä;
- 10) *vanhuuseläkkeellä* työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainittujen lakien mukaista vanhuuseläkettä, työntekijän eläkelain voimaanpanolain (396/2006) 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua aikaisemman lainsäädännön mukaista vanhuuseläkettä, kansaneläkelain (568/2007) mukaista vanhuuseläkettä sekä niitä vastaavaa ulkomailta maksettavaa eläkettä;
- 11) *työkyvyttömyyseläkkeellä* työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen lakien mukaista toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä ja työraueläkettä, kansaneläkelaiissa tarkoitettua toistaiseksi myönnettyä työkyvyttömyyseläkettä, työntekijän eläkelain voimaanpanolain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuun aikaisempaan lainsäädäntöön perustuvaa täyttä työkyvyttömyyseläkettä, kansaneläkelain voimaanpanosta annetun lain (569/2007) 1 §:n 3 momentissa tarkoitettuun aikaisempaan lainsäädäntöön perustuvaa työkyvyttömyyseläkettä ja niitä vastaavaa ulkomailta maksettavaa eläkettä, sekä työntekijän eläkelain voimaanpanolain 24 §:n 2 momentissa tarkoitettua luopumistukea, joka otetaan huomioon työntekijän eläkelain 92 §:n 2 momentissa tarkoitettuna eläkkeenä.

250 §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Tietosuoja-asetuksessa tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole tietosuoja-asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että vakuutuslaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

252 §

Vakuutuslaitoksen ja muutoksenhakuelimen oikeus saada tietoja

Pyydettyessä työnantajalta korvausasian käsittelyä varten tarvittavia tietoja, työnantajalle saa ilmoittaa vain ne vahingoittunutta koskevat salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä työnantajalta pyydettyjen tietojen yksilöimiseksi.

255 §

Vakuutuslaitoksen oikeus antaa tietoja

Vakuutuslaitoksella on oikeus sen lisäksi, mitä julkisuuslaissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa tämän lain toimeenpanoon perustuvia tietoja seuraavasti:

1) asianomaiselle viranomaiselle ja toimielimelle ne tiedot, jotka ovat välttämättömiä Suomea sitovan sosiaaliturvasopimuksen taikka sosiaaliturvaa koskevan kansainvälisen säädöksen mukaisten tehtävien toimeenpanossa;

2) ministeriölle, Verohallinnolle ja lakisääteistä sosiaalivakuutusjärjestelmää hoitavalle laitokselle tai yhteisölle, jonka hoidettavaksi kuuluvaan sosiaaliturvaetuuteen tämän lain mukainen korvaus vaikuttaa, tämän lain mukaista korvausta saaneen henkilön henkilötunnus ja muut yksilöintitiedot, tiedot maksetuista korvauksista, tiedot työnantajasta ja muut näihin rinnastettavat tiedot, jotka ovat välttämättömiä sosiaaliturvaan kohdistuvien rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi suoritettavaa henkilötietojen yhdistämistä ja muuta kertaluonteista valvontatoimintaa varten, sekä poliisi- ja syyttäjäviranomaiselle edellä mainitut tiedot, jotka ovat välttämättömiä rikosten selvittämistä ja syytteen esittämistä varten;

3) toiselle lakisääteistä vakuutustoimintaa harjoittavalle vakuutuslaitokselle, Liikennevakuutuskeskukselle ja Potilasvakuutuskeskukselle välttämättömät tiedot sen selvittämiseksi, mikä on näiden vastuu samasta vahingosta;

4) toiselle vakuutuslaitokselle ja vahingonaiheuttajalle tiedot, jotka ovat välttämättömiä tämän lain mukaista vakuutustoimintaa harjoittavan vakuutuslaitoksen takautumisoikeuden toteuttamiseksi;

5) luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle vakuutuksenottajaan ja vakuuttamisvelvolliseen tämän lain perusteella kohdistuvasta ulosottokelpoisesta saatavastaan;

6) 252 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulle terveydenhuollon toimintayksikölle ja itsenäiselle ammatinharjoittajalle vahingoittunutta koskevat tiedot, jotka ovat välttämättömiä maksusitoumuksen antamiseksi tai vakuutuslaitoksen pyytäessä asiantuntijalausuntoa korvausasian ratkaisemiseksi;

Sen estämättä, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, vakuutusyhtiö voi kuitenkin luovuttaa 2 momentissa tarkoitettulle yritykselle sekä käyttää muussa vakuutustoiminnassaan vakuutuksenottajaa koskevia asiakaspalvelua, asiakassuhteen hoitoa ja muuta asiakashallintaa varten tarpeellisia tietoja, jollei tietosuoja-asetuksesta muuta johdu. Tällaisia ovat tiedot vakuutuksenottajana olevan työnantajan tai yrittäjän nimestä, henkilö-, yritys- ja yhteisö- sekä asiakastunnuksesta, yh-

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

teystiedot, tiedot yrityksen omistussuhteista ja tämän lain mukaisista vakuutusjärjestelyistä ja niiden perusteena olevasta palkkasummasta sekä näihin tietoihin rinnastettavat asiakashallintaan liittyvät tiedot.

255 a §

Vakuutusyhtiön oikeus antaa tietoja vakuutusyhtiöihin ja Liikennevakuutuskeskukseen kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseen

Jollei tietosuojasetuksesta muuta johdu, vakuutusyhtiöllä on oikeus sen lisäksi, mitä julkisuuslaissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa tämän lain toimeenpanoon perustuvia vakuutusyhtiölain 30 luvun 3 a §:ssä tarkoitettuja tietoja toiselle vakuutusyhtiölle ja Liikennevakuutuskeskukselle vakuutusyhtiöön tämän lain toimeenpanon yhteydessä kohdistuneista rikoksista vakuutusyhtiöihin ja Liikennevakuutuskeskukseen kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseen liittyvän tärkeän edun vuoksi.

Vakuutusyhtiö voi 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa antaa vain tietoja, jotka ovat välttämättömiä kyseessä olevan tehtävän suorittamiseksi.

Oikeuteen käsitellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja tietoja sovelletaan mitä vakuutusyhtiölain 30 luvun 3 a §:ssä säädetään vakuutusyhtiön oikeudesta käsitellä tietoja rikoksista ja rikosepäilyistä.

257 §

Vakuutuslaitoksen velvollisuus antaa tietoja Tapaturmavakuutuskeskukselle

Sen lisäksi, mitä salassapidosta julkisuuslaissa ja tässä laissa säädetään, 235 ja 236 §:ssä Tapaturmavakuutuskeskukselle säädettyjen tehtävien hoitamiseksi saadut henkilötiedot on pidettävä salassa eikä niitä saa käyttää tai luovuttaa käytettäväksi vakuutettua koskevaan päätöksentekoon muissa kuin 262 §:n 3 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

275 a §

Päätöksen koneellinen allekirjoittaminen

Vakuutuslaitoksen tämän lain perusteella antama päätös voidaan allekirjoittaa koneellisesti.

286 §

Siirtymäsäännökset

Edellä 1 momentista poiketen:

1) tapaturmavakuutuslain mukaista tapaturmaeläkettä ja haattarahaa ei voida enää tämän lain tultua voimaan vaihtaa niiden pääoma-arvoa vastaavaksi pääomaksi;

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

2) ennen tämän lain voimaantuloa ilmenneeseen ammattitautiin, jota koskeva korvausasia on tullut vireille lain tultua voimaan, sovelletaan 32 §:ää;

3) IV ja VIII osan säännöksiä sovelletaan myös ennen tämän lain voimaantuloa sattuneisiin vahinkotapahtumiin;

4) 39—42 §:ää sovelletaan myös 1 päivänä tammikuuta 2005 alkaen sattuneisiin vahinkotapahtumiin;

5) 35 luvun säännöksiä sekä 275 ja 275 a §:ää sovelletaan myös ennen 1 päivää tammikuuta 2016 sattuneisiin työtapaturmiin ja ammattitauteihin.

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____
kuuta 20__ .

Laki

työttömyysturvalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan työttömyysturvalain (1290/2002) 13 luvun 7 § ja 10 §:n 3 momentti,
muutetaan 13 luvun 1 §:n 2 ja 3 momentti ja 2 §, sellaisina kuin niistä ovat 13 luvun 1 §:n 2 momentti laissa 288/2012 ja 13 luvun 2 § laissa 1049/2013, sekä
lisätään 13 lukuun siitä lailla 1554/2015 kumotun 9 §:n tilalle uusi 9 § seuraavasti:

13 luku

Tietojen saamista ja luovuttamista koskevat säännökset

1 §

Oikeus tietojen saamiseen

Kansaneläkelaitoksella ja työttömyyskassalla on oikeus saada maksutta tässä tai muissa laeissa säädettyjen tehtäviensä hoitamista varten:

1) työvoimaviranomaiselta 1 luvun 4 §:n 3 momentissa tarkoitettu työvoimapoliittinen lausunto;

2) rangaistuslaitokselta tiedot rangaistuksen alkamisesta ja päättymisestä; rangaistuslaitoksen on annettava tiedot välittömästi, kun henkilö otetaan rangaistuslaitokseen.

Kansaneläkelaitoksen on ilmoitettava asianomaiselle työttömyyskassalle tämän tai muun lain mukaisen etuuden ratkaisemista varten, jos ansioon suhteutetun päivärahan saajalle tai tämän

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

puolisolle myönnetään lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain mukainen kotihoidon tuki.

2 §

Tiedot rahalaitoksilta

Kansaneläkelaitoksella ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada sallassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä pyynnöstä maksutta käsiteltävänä olevan työmarkkinatukea koskevan asian ratkaisemista varten välttämättömät työmarkkinatuen hakijaa tai saajaa koskevat tiedot rahalaitoksilta, ellei riittäviä tietoja ja selvityksiä muutoin saada ja on perusteltua syytä epäillä etuuden hakijan tai saajan antamien tietojen riittävyyttä tai luotettavuutta. Pyyntö tietojen saamiseksi tulee esittää kirjallisena, ja ennen pyynnön esittämistä on hakijalle tai saajalle annettava siitä tieto.

9 §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus), jäljempänä *tietosuojasetus* tarkoitetulla rekisteröidyllä ei ole asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Kansaneläkelaitos tai työttömyyskassa rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun ne hoitavat tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

vakuutuskassalain 165 c §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutuskassalain (1164/1992) 165 c §, sellaisena kuin se on laeissa 287/2000 ja 1016/2005 seuraavasti:

165 c §

Sen estämättä, mitä 165 §:ssä säädetään, vakuutuskassalla on oikeus luovuttaa vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja:

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

- 1) vakuutusyhtiölle jälleenvakuutuksen järjestämistä varten;
 - 2) vakuutuskassan palveluyritykselle tai sille, joka hoitaa vakuutuskassan antamaa tehtävää toimeksiannon perusteella;
 - 3) vakuutusalan lautakunnalle tai toimielimelle, joka on kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (vaihtoehtoista kuluttajariitojen ratkaisua koskeva direktiivi) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/11/EU 20 artiklan 2 kohdan mukaisesti ilmoitettu Euroopan komissiolle, sinne käsiteltäväksi saatetun asian hoitamista varten;
 - 4) historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten, jos on ilmeistä, ettei tietojen antaminen loukkaa etuja, joiden suojaksi vaitiolovelvollisuus on säädetty; sekä
 - 5) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä 165 b §:n 1 momentissa tarkoitetuille viranomaisille; terveydentilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikkoksen estämistä, selvittämistä ja syytteesenpanoa varten.
- Vakuutuskassa voi luovuttaa 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ainoastaan sellaisia tietoja, jotka ovat välttämättömiä mainitussa momentissa tarkoitettujen tehtävien hoitamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

vakuutusyhdistyslain 16 luvun 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 16 luvun 10 §:n 6 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1231/2009,
muutetaan 16 luvun 10 §:n 4, 5 ja 7 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 1231/2009, seuraavasti:

16 luku

Erinäisiä säännöksiä

10 §

Jollei luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksesta (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus), jäljempänä *tietosuojasetus*, muuta johdu, vakuutusyhdistys saa 1 momentissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä luovuttaa tietoja:

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

- 1) toiselle vakuutuslaitokselle jälleenvakuutuksen järjestämistä varten;
 - 2) vakuutusyhdistyksen palveluyritykselle tai sille, joka hoitaa vakuutusyhdistyksen antamaa tehtävää toimeksiannon perusteella;
 - 3) vakuutusyhdistyksen kanssa samaan konserniin tai sen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään kuuluvalla vakuutuslaitoksella korvausasian hoitoa, vakuutussopimuksen tekemistä ja vakuutusliikkeen harjoittamisen kannalta tarpeellisten muiden tehtävien hoitamista varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta ei koske tietosuojasetuksen 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettujen tietojen luovuttamista;
 - 4) vakuutusalan lautakunnalle tai toimielimelle, joka on kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (vaihtoehtoista kuluttajariitojen ratkaisua koskeva direktiivi) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/11/EU 20 artiklan 2 kohdan mukaisesti ilmoitettu Euroopan komissiolle, sinne käsiteltäväksi saatetun asian hoitamista varten;
 - 5) toiselle vakuutuslaitokselle tai vahingonaiheuttajalle vakuutusyhdistyksen takautumisoi-keuden toteuttamiseksi sekä toiselle vakuutuslaitokselle sen selvittämiseksi, mikä on eri vakuutuslaitosten vastuu samasta vakuutustapahtumasta;
 - 6) historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten, jos on ilmeistä, ettei tietojen antaminen loukkaa niitä etuja, joiden suojaksi salassapitovelvollisuus on säädetty;
 - 7) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä 1 momen-tissa tarkoitetuille viranomaisille tai toimielimille; terveydentilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämiseksi, selvittämiseksi ja syytteeseen panoa varten; sekä
 - 8) luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle; luovuttaa voidaan kuitenkin vain tieto-ja, joita luottotietotoiminnan harjoittaja saa tallettaa luottotietorekisteriin tai muutoin käsitellä luottotietoina käytettäviksi.
- Sen lisäksi, mitä 4 momentissa säädetään, vakuutusyhdistys voi luovuttaa asiakasrekisteris-sään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista varten tar-peellisia tietoja sellaiselle yritykselle, joka kuuluu vakuutusyhdistyksen kanssa samaan taloudel-liseen yhteenliittymään. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei kos-ke tietosuojasetuksen 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettujen tietojen luovuttamista.
- Vakuutusyhdistys voi 4 ja 5 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa luovuttaa vain sellaisia tie-toja, jotka ovat välttämättömiä kyseessä olevien tehtävien suorittamiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

vakuutusyhtiölain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutusyhtiölain (521/2008) 6 luvun 17 a §:n 1 ja 3 momentti ja 30 luvun 3 §, sellaisina kuin ne ovat, 6 luvun 17 a §:n 1 ja 3 momentti laissa 523/2016 ja 30 luvun 3 § osaksi laissa 303/2015 ja 1514/2015, sekä
lisätään 30 lukuun uusi 3 a § seuraavasti:

6 luku

Vakuutusyhtiön johto, hallintojärjestelmä ja varojen sijoittaminen

17 a §

Rikkomuksista ilmoittaminen

Vakuutusyhtiöllä on oltava menettely, jota noudattamalla sen palveluksessa olevat voivat ilmoittaa yhtiön sisällä riippumattoman kanavan kautta markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 epäilyistä rikkomisesta. Ilmoitusmenettelyn tulee sisältää asianmukaiset ja riittävät toimenpiteet, joilla järjestetään ilmoitusten asianmukainen käsittely sekä suojataan ilmoituksen tekijää ja turvataan ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilötietojen suoja. Ilmoitusmenettelyn tulee lisäksi sisältää ohjeet, joilla turvataan ilmoituksen tekijän henkilöllisyyden suoja, jollei rikkomuksen selvittämiseksi tai muuten viranomaisen oikeudesta tietojen saamiseen laissa toisin säädetä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä ei ole luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus), jäljempänä *tietosuojasetus*, 15 artiklan mukaisesti oikeutta saada pääsyä sellaisiin 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin, joiden antaminen voisi haitata epäiltyjen rikkomusten selvittämistä.

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

30 luku

Salassapitovelvollisuus ja oikeus tietojen luovuttamiseen

3 §

Poikkeukset salassapitovelvollisuuteen

Jollei tietosuoja-asetuksesta muuta johdu, vakuutusyhtiö saa 1 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä luovuttaa tietoja:

1) toiselle vakuutusyhtiölle jälleenvakuutuksen järjestämistä varten;

2) vakuutusyhtiön palvelu yritykselle tai sille, joka hoitaa vakuutusyhtiön antamaa tehtävää toimiksiannon perusteella;

3) vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin tai sen kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään kuuluvalla vakuutus- tai eläkelaitoksella taikka vakuutusomistusyhteisölle korvausasian hoitoa, vakuutus sopimuksen tekemistä ja vakuutusliikkeen harjoittamisen kannalta tarpeellisten muiden tehtävien hoitamista varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettujen tietojen luovuttamista;

4) vakuutusalan lautakunnalle tai toimielimelle, joka on kuluttajariitojen vaihtoehtoisesta riidanratkaisusta sekä asetuksen (EY) N:o 2006/2004 ja direktiivin 2009/22/EY muuttamisesta (vaihtoehtoista kuluttajariitojen ratkaisua koskeva direktiivi) annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/11/EU 20 artiklan 2 kohdan mukaisesti ilmoitettu Euroopan komissiolle, sinne saatetun asian käsittelemistä varten;

5) toiselle vakuutuslaitokselle tai vahingonaiheuttajalle vakuutusyhtiön takautumisoikeuden toteuttamiseksi sekä toiselle vakuutuslaitokselle sen selvittämiseksi, mikä on eri vakuutuslaitosten vastuu samasta vakuutustapahtumasta;

6) toiselle vakuutusyhtiölle vakuutusyhtiöön kohdistuneista rikoksista 3 a §:ssä tarkoitettuja tietoja vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden ehkäisemiseen liittyvän tärkeän edun vuoksi;

7) historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten, jos on ilmeistä, ettei tietojen antaminen loukkaa niitä etuja, joiden suojaksi salassapitovelvollisuus on säädetty;

8) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi sekä 2 §:n 1 momentin 2—6 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille tai toimielimille; terveydentilaan liittyviä tietoja saa kuitenkin luovuttaa vain syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle vakuutus- tai eläkelaitokseen kohdistuvan petosrikoksen estämiseksi, selvittämiseksi ja syytteeseen panoa varten;

9) luottotietotoimintaa harjoittavalle rekisterinpitäjälle; luovuttaa voidaan kuitenkin vain tietoja, joita luottotietotoiminnan harjoittaja saa tallettaa luottotietorekisteriin tai muutoin käsitellä luottotietoina käytettäväksi; ja

10) vakuutusyhtiön kanssa samaan konserniin, 26 luvussa tarkoitettuun vakuutusryhtymään tai rahoitus- ja vakuutusryhtymien valvonnasta annetussa laissa tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhtymään kuuluvalla yritykselle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia, ryhmävalvontaa sekä riskienhallintaa varten; mitä edellä tässä kohdassa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettujen tietojen luovuttamista.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, vakuutusyhtiö voi luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

tietoja yritykselle, joka kuuluu vakuutusyhtiön kanssa samaan taloudelliseen yhteenliittymään. Mitä edellä tässä momentissa säädetään tietojen luovuttamisesta, ei koske tietosuoja-asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa tarkoitettujen tietojen luovuttamista.

Vakuutusyhtiö voi 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa luovuttaa vain tietoja, jotka ovat välttämättömiä kyseessä olevien tehtävien suorittamiseksi.

3 a §

Vakuutusyhtiön oikeus käsitellä tietoja rikoksista ja rikosepäilyistä

Vakuutusyhtiö saa käsitellä ja rekisteröidä tiedon sen harjoittamaan vakuutustoimintaan kohdistuneista rikoksista ja niiden epäilyistä ylläpitämäänsä rekisteriin. Tietoja saa käsitellä vain siinä laajuudessa, kuin se on välttämätöntä vakuutustoimintaan kohdistuvien rikosten estämiseksi ja selvittämiseksi.

Vakuutusyhtiö saa merkitä rekisteriin:

- 1) tiedon vahinkotapahtumasta;
- 2) tiedon vakuutusyhtiöstä, johon rikos tai epäilty rikos on kohdistunut;
- 3) tiedon tallennusajasta;
- 4) rekisteröidyn nimen, henkilötunnuksen, osoitteen ja ammatin;
- 5) tiedon tuomioistuimesta, jossa asiaa käsitellään;
- 6) tiedon siitä, kuka on ilmoittanut tallennettavan tiedon.

Vakuutusyhtiö ei saa tehdä merkintää rekisteriin ennen kuin epäilystä rikoksesta on ilmoitettu esitutkintaviranomaiselle taikka syyttäjälle. Merkintä rekisteriin on tehtävä viimeistään vuoden kuluessa siitä, kun vakuutusyhtiö on saattanut rikosprosessin vireille tai kun vakuutusyhtiö on saanut tiedon siitä, että joku muu on saattanut rikosprosessin vireille, taikka kun syyttäjä on päättänyt nostaa asiassa syytteen.

Tiedot on poistettava rekisteristä välittömästi sen jälkeen, kun rekisteröity on alioikeuden tuomiolla todettu syyttömäksi epäiltyyn tekoon, oikeusprosessista on luovuttu tai ylempi oikeusaste on vapauttanut alemman oikeusasteen tuomitseman henkilön. Vakuutusyhtiö voi rekisteröidä tiedot uudelleen, jos ylempi oikeusaste tuomitsee henkilön, jonka alempi oikeusaste on vapauttanut.

Tiedot on poistettava rekisteristä viimeistään viiden vuoden kuluttua siitä, kun kyseistä rikosta koskeva tieto on ensimmäisen kerran rekisteröity.

Rekisteröidylle on ilmoitettava tietojen käytöstä päätöksenteossa, jos vakuutushakemuksen epääminen taikka muu rekisteröidylle kielteinen päätös johtuu rekisterissä olevista tiedoista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 72 ja 80 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vakuutusten tarjoamisesta annetun lain (234/2018) 72 §:n 1 ja 3 momentti ja 80 §:n 1 momentti seuraavasti:

72 §

Rikkomuksista ilmoittaminen

Vakuutusten tarjoamista harjoittavalla oikeushenkilöllä on oltava menettely, jota noudattamalla sen palveluksessa olevat voivat ilmoittaa oikeushenkilön sisällä riippumattoman kanavan kautta tämän lain sekä markkinoiden väärinkäytöstä sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014 (markkinoiden väärinkäyttöasetus) epäilyistä rikkomisesta. Ilmoitusmenettelyn tulee sisältää asianmukaiset ja riittävät toimenpiteet, joilla järjestetään ilmoitusten asianmukainen käsittely sekä suojataan ilmoituksen tekijää ja turvataan ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilötietojen suoja. Ilmoitusmenettelyn tulee lisäksi sisältää ohjeet, joilla turvataan ilmoituksen tekijän henkilöllisyyden suoja, jollei rikkomuksen selvittämiseksi tai muuten viranomaisen oikeudesta tietojen saamiseen laissa toisin säädetä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä ei ole luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuojasetus), jäljempänä *tietosuojasetus*, 15 artiklan mukaisesta oikeudesta saada pääsyä sellaisiin 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin, jos tietojen antaminen voisi haitata epäiltyjen rikkomusten selvittämistä.

80 §

Poikkeukset vaitiolovelvollisuuteen

Jollei tietosuojasetuksesta muuta johdu, vakuutusmeklari, sivutoiminen vakuutusmeklari tai 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu sivutoiminen vakuutusedustaja saa 79 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä luovuttaa tietoja:

- 1) Finanssivalvonnalle tai muun ETA-valtion vakuutus- tai rahoitustoimintaa tai rahoitusmarkkinoita valvovalle viranomaiselle;
- 2) vakuutusalan lautakunnan tai vastaavan toimielimen palveluksessa tai jäsenenä olevalle sille saatetun asian käsittelemistä varten;
- 3) vakuutusmeklarin, sivutoimisen vakuutusmeklarin, 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen sivutoimisten vakuutusedustajien tai näiden kanssa samaan konserniin kuuluvan luotto- tai rahoituslaitoksen tilintarkastajalle;

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

4) historiallista tai tieteellistä tutkimusta tai tilastointia varten, jos on ilmeistä, ettei tietojen antaminen loukkaa niitä etuja, joiden suojaksi salassapitovelvollisuus on säädetty;

5) syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen estämiseksi ja selvittämiseksi;

6) Suomen ja muun ETA-valtion viranomaiselle, jonka tehtävänä on osallistua vakuutusmeklarin, sivutoimisen vakuutusmeklarin tai 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun sivutoimisen vakuutusedustajan selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn;

7) Suomen ja muun ETA-valtion viranomaiselle, joka on vastuussa vakuutusmeklarin, sivutoimisen vakuutusmeklarin tai 4 §:n 1 momentissa tarkoitetun sivutoimisen vakuutusedustajan selvitystila- tai konkurssimenettelyyn taikka muuhun vastaavaan menettelyyn osallisina olevien toimielinten valvonnasta;

8) muun valtion kuin ETA-valtion edellä tässä pykälässä tarkoitetulle viranomaiselle tai toimielimelle valvontatehtävän suorittamiseksi, jos annettavat tiedot asianomaisessa valtiossa kuuluvat 79 §:ssä tarkoitetun salassapitovelvollisuuden piiriin.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

vuorotteluvapaalain 21 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vuorotteluvapaalain (1305/2002) 21 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1092/2006, seuraavasti:

21 §

Työttömyysturva- ja työttömyyskassalain soveltaminen

Vuorottelukorvauksen hakemisesta, epäämisestä myöhästyneen hakemuksen johdosta, maksamistavasta, maksamisen väliaikaisesta keskeyttämisestä tai vähentämisestä, etuuspäivien määrästä viikossa, vuorottelukorvausta koskevasta päätöksestä, päätöksen poistamisesta ja itseoikaisuista, takaisinperintäsaatavan vanhentumisesta, velvollisuudesta tietojen antamiseen, oikeudesta saada tietoja ja ulosottomiehen tiedonsaantioikeudesta, tietojen saamisesta ja luovuttamisesta sekä oikeudenkäyntikulujen jakamisesta on voimassa, mitä työttömyysturvalaissa ja työttömyyskassalain (603/1984) säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

yrittäjän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan yrittäjän eläkelain (1272/2006) 148 §,
muutetaan 2 §:n 1 momentti ja 146 §:n 4 momentti, sellaisena kuin niistä on 2 §:n 1 momentti
osaksi laeissa 630/2009, 355/2010, 72/2016 ja 1469/2019, sekä
lisätään lakiin uusi 152 a § seuraavasti:

2 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

- 1) *eläkelaitoksella* 1 §:n 3 momentissa tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä tai eläkekassaa sekä muuta työntekijän eläkelain (395/2006) 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua eläkelaitosta silloin, kun ne käsittelevät tämän lain mukaista eläkeasiaa;
- 2) *alimmalla vanhuuseläkeikäällä* 8 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua yrittäjän syntymävuoden perusteella määräytyvää vanhuuseläkeikää;
- 3) *työeläkelaiilla* työntekijän eläkelain 3 §:ssä tarkoitettuja lakeja;
- 4) *työeläkkeellä* työeläkelakien mukaista eläkettä;
- 5) *yrittäjällä* 3 §:ssä tarkoitettua henkilöä;
- 6) *työtulolla* yrittäjälle 112 §:n mukaisesti vahvistettua vuotuista tötuloa;
- 7) *kokonaistyötulolla* 67 §:ssä tarkoitettua eläkkeen perusteena olevaa tötuloa, jossa on otettu huomioon lisätyöeläkevakuutusmaksu ja pienennetty työeläkevakuutusmaksu sekä työeläkevakuutusmaksun maksamatta jättäminen;
- 8) *työansioilla* tässä laissa ja maatalousyrittäjän eläkelaiissa (1280/2006) tarkoitettuja kokonaistyötuoloja sekä muiden työeläkelakien mukaisia työansioita;
- 9) *palkattomalla ajalla* aikaa, jolta yrittäjälle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa tai sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai erityishoitorahaa, tartuntatautilain (1227/2016) mukaista tartuntatautipäivärahaa, vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaista vuorottelukorvausta, työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa, aikuiskoulutusetuuksista annetun lain (1276/2000) mukaista aikuiskoulutustukea, työeläkelakien tai Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista kuntoutusrahaa, liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) mukaista ansionmenetyskorvausta taikka työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015), sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta annetun lain (1521/2016) tai tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävissä annetun lain (1522/2016) mukaista päivärahaa tai kuntoutusrahaa taikka liikennevakuutuslain (460/2016) mukaista tilapäistä ansionmenetyskorvausta;

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

10) *ansaitulla eläkkeellä* tässä laissa tarkoitetun kokonaistyötulon, päättyneen eläkkeelläoloajan ja 9 kohdassa tarkoitettujen palkattomien aikojen perusteella karttunutta eläkettä sekä valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) perusteella karttunutta etuutta;

11) *ensisijaisella etuudella* 85 ja 86 §:ssä tarkoitettua etuutta, joka maksetaan työeläkkeen määrästä riippumatta täysimääräisesti ja vähennetään tämän lain mukaisesta etuudesta;

12) *EU:n sosiaaliturvan perusasetuksella* sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 883/2004;

13) *tietosuoja-asetuksella* luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus);

14) *EU- ja ETA-maalla* maata, jossa sovelletaan EU:n sosiaaliturvan perusasetusta tai sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1408/71;

15) *sosiaaliturvasopimuksella* Suomea sitovaa kansainvälistä, sosiaaliturvaa koskevaa sopimusta; ja

16) *teoreettisella eläkkeellä* laskennallista eläkettä, jota määrättäessä työeläkelakien alainen ja EU- ja ETA-maan työskentelyaika luetaan tämän lain mukaiseksi työskentelyajaksi.

13 luku

Tietojen antaminen, saaminen ja salassapito

146 §

Sovellettavat säännökset

Tätä lakia toimeenpantaessa sovelletaan tässä luvussa säädetyn lisäksi, mitä säädetään työntekijän eläkelain:

- 1) 195 a §:ssä eläkelaitoksen oikeudesta tietojen antamiseen eläkeasian ratkaisemista varten;
- 2) 197 §:ssä tiedoista eläkkeeseen oikeuttavien palkattomalta ajalta saatujen etuuksien perusteena olevista tuloista;
- 3) 198 §:ssä oikeudesta saada tietoja asian ratkaisemiseksi ja lakisääteisten tehtävien toimeenpanemiseksi;
- 4) 200 §:ssä eläkelaitoksen oikeudesta saada tietoja valvontaa varten;
- 5) 202 §:ssä tietojen maksuttomuudesta;
- 6) 203 §:ssä tietojen antamisesta vakuutusyrittäjäryhmän sisällä;
- 7) 205 §:ssä tietojen antamisesta rikosten ja väärinkäytösten selvittämiseksi;
- 8) 208 §:ssä tietojen luovuttamisesta eteenpäin;
- 9) 209 §:ssä tietojen eteenpäin luovuttajan vastuusta; ja
- 10) 210 §:ssä tietojen antamisesta teknisen käyttöyhteyden avulla.

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

152 a §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Tietosuoja-asetuksessa tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole tietosuoja-asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että eläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

äitiysavustuslain 14 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan äitiysavustuslain (477/1993) 14 b §, sellaisena kuin se on laissa 695/2002, seuraavasti:

14 b §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Kansaneläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Eduskunnan vastaus EV 12/2020 vp

Laki

opintotukilain 43 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan opintotukilain (65/1994) 43 b §, sellaisena kuin se on laissa 691/2002, seuraavasti:

43 b §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus) tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Kansaneläkelaitos rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 24.3.2020

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri